

ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
EXEMPLARY LEADERSHIP OF 21ST CENTURY SCHOOL ADMINISTRATORS
INFLUENCING HIGH PERFORMANCE ORGANIZATION OF SCHOOLS
UNDER PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE LOEI 1

ตรีทศ ไตรโยธี

Treetased Traiyotee

จักรกฤษณ์ โปดapol

Chakgrit Podapol

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Mahamakut Buddhist University

Email: program.din@gmail.com

Received: 8 July 2025; Revised: 28 April 2026; Accepted: 28 April 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน และ 3) ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 294 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.979 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนก็อยู่ในระดับมาก และ 3) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter ระบุองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.529 ($R=0.529$) และค่าความแปรปรวนร่วมเท่ากับ 0.279 ($R\text{ Square}=.279$) หมายความว่าองค์ประกอบของ

ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างสามารถอธิบายความแปรปรวนของความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงได้ร้อยละ 27.9 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลางและสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน เป็นดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.392 + 0.128(x_1) + 0.086(x_5) + 0.075(x_3) + 0.072(x_2) + 0.060(x_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.291(x_1) + 0.239(x_5) + 0.182(x_3) + 0.147(x_2) + 0.137(x_4)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่าง, องค์กรสมรรถนะสูง

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the level of exemplary leadership of school administrators, 2) the level of high-performance organization within schools, and 3) the influence of exemplary leadership on the development of high-performance organizations. The sample consisted of 294 teachers and educational personnel from schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table. The research instrument was a five-point scale questionnaire, with a reliability coefficient of 0.979 Data were analyzed using both descriptive statistics—mean and standard deviation—and inferential statistics, including Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis.

The findings revealed that: 1) The overall level of exemplary leadership among school administrators was high. 2) The overall level of school high-performance organization was also high. 3) The Enter method of multiple regression analysis indicated that the five components of exemplary leadership could significantly predict the level of high-performance organization at the .01 level of significance. The multiple correlation coefficient (R) was 0.529, and the coefficient of determination (R^2) was 0.279, indicating that exemplary leadership components could explain 27.9% of the variance in high-performance organization, which is considered a moderate level.

The predictive equation in raw score form is:

$$\hat{Y} = 2.392 + 0.128(x_1) + 0.086(x_5) + 0.075(x_3) + 0.072(x_2) + 0.060(x_4)$$

The predictive equation in standardized score form is:

$$\hat{Z} = 0.291(x_1) + 0.239(x_5) + 0.182(x_3) + 0.147(x_2) + 0.137(x_4)$$

Keywords: Leadership, Exemplary Leadership, High-Performance Organization

บทนำ

ปัจจุบันโลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว องค์กรในยุคปัจจุบันจึงพยายามนำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสร้างหรือพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรของตน การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ โลกได้เข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่ผู้คนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือ สนับสนุนการทำงาน และได้ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาองค์กร และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ, 2563)

ด้วยเหตุความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติรวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน นอกจากนี้ความเป็นผู้นำตามพระราชบัญญัติการศึกษายังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ยุทธศาสตร์การคิดวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา ยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกับผู้อื่น ยุทธศาสตร์การสื่อสาร ยุทธศาสตร์การนำ (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) ความเป็นผู้นำ คือหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่ง จะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับพนักงาน นำพาทีมไปสู่ความสำเร็จ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีได้

ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างเป็นภาวะผู้นำที่ Kouzes and Posner (2017) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์การเป็นผู้นำที่ดีที่สุดของแต่ละบุคคล และพบว่าตัวอย่างมากมายที่แสดงให้เห็นว่าผู้นำทำในสิ่งพิเศษให้สำเร็จในแทบทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้น ทั้งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร อุตสาหกรรมการผลิตการบริการภาครัฐ การดูแลสุขภาพ การศึกษา ความบันเทิง ตลอดจนการบริการชุมชน ผู้นำอาศัยอยู่ในทุกเมืองและทุกประเทศ ในทุกตำแหน่งและทุกสถานที่ พวกเขาเป็นพนักงานและอาสาสมัคร ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ผู้หญิงและผู้ชาย ความเป็นผู้นำไม่มีขอบเขตทางเชื้อชาติหรือศาสนา ไม่มีขอบเขตทางชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรม โดย Kouzes และ Posner ได้พบผู้นำที่เป็นแบบอย่างในทุก ๆ ที่ จากการวิเคราะห์ประสบการณ์ความเป็นผู้นำส่วนบุคคลที่ดีที่สุดหลายพันรายการของทั้งสองคน ได้ค้นพบว่าคนธรรมดาที่ชี้แนะผู้อื่นตลอดเส้นทางแห่งการบุกเบิกมีเส้นทางที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการของประเทศไทย ในฐานะหน่วยงานหลักที่ต้องขับเคลื่อนภารกิจในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ จึงได้มีการเพิ่มภารกิจในการพัฒนาองค์กรขึ้นมา ซึ่งประกอบด้วย 1) การพัฒนาส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ให้มีขีดสมรรถนะสูง 2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติ 3) มอบอำนาจการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติ 4) สร้างความเข้มแข็งของจังหวัดให้เป็นจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ให้มีความคล่องตัว 5) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล (สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562) การพัฒนาองค์กร

ไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศหรือองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) เป็นเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ที่องค์กรชั้นนำทั่วโลกต้องการที่จะบรรลุ ตัวอย่างเช่น บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) บริษัทพลังงานชั้นนำของประเทศไทยได้ตั้งวิสัยทัศน์ที่มุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ โดยใช้องค์ประกอบการขับเคลื่อนที่สำคัญ 2 ประการคือการพัฒนาเรื่องของคนและเทคโนโลยี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 139 โรงเรียน แต่มีผู้อำนวยการโรงเรียนเพียง 101 โรงเรียน ทำให้ผู้อำนวยการบางโรงเรียนต้องดูแลหลายโรงเรียนไปพร้อมกันซึ่งสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ หรืออาจเกิดการสูญเสียของทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เวลาในการเดินทางเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่แต่ละโรงเรียน การวางระบบงานที่ซ้ำซ้อน การตัดสินใจและระบบราชการที่ล่าช้า ประสิทธิภาพในการทำงานของแต่ละโรงเรียนในสังกัดจึงเป็นไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมีความสำคัญอย่างมากในการไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานหากองค์กรใดมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ทั้งด้านการวางแผน การวางระบบงานและการให้ความสำคัญกับตัวบุคลากรที่ส่งเสริมและพัฒนา ด้านทักษะ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ที่ตนเองเกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง คุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมหรือการดำเนินงานที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เกิดการสูญเสียเปลืองน้อยที่สุด โดยใช้เวลาการปฏิบัติงานระยะเวลา กำหนดการในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเวลาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดมีการดำเนินงานที่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ต้องการ โดยใช้สินค้าหรือบริการนั้น ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสร้างความพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้รับบริการ บุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาให้ปฏิบัติงานให้สำเร็จเต็มศักยภาพตามที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ทรัพยากรด้านคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีอย่างประหยัดเหมาะสม คุ้มค่า ลดความเสี่ยงจากความเสียหายหรือความฟุ่มเฟือยและข้อผิดพลาดจากการทำงาน อีกทั้งมีความมุ่งมั่นต่อการทำงานอย่างเต็มที่โดยมุ่งหวังให้งานที่ปฏิบัตินั้น ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ประสิทธิภาพของงานวัดได้จากการประเมิน หรือวัดผลในการปฏิบัติงานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เช่น คุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย การทำงานได้สำเร็จอย่างถูกต้องและตามเวลาที่กำหนด มีความคุ้มค่าของงานเมื่อเปรียบเทียบในการใช้ทรัพยากรที่ประหยัดที่สุด จนไปสู่ความสำเร็จของงานหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้ โดยประสิทธิภาพของงานของบุคลากรจะส่งผลให้องค์กรมีศักยภาพที่เหนือกว่าและส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรในที่สุด (ชัยวัฒน์ เพ็งกรุด, 2564)

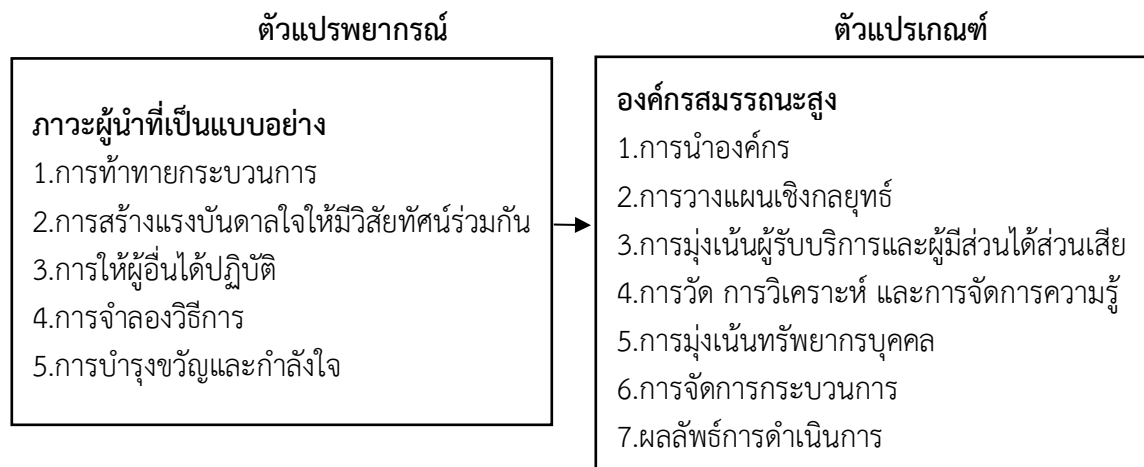
จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างให้มากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปข้อมูลดังกล่าวในวางแผนการดำเนินการและพัฒนาองค์กรในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1
- 2) เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
- 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่อง ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยวารสารวิชาการ หนังสือ ผู้นำเหนือผู้นำ (The Leadership Challenge) และหนังสือ The Five Practices of Exemplary Leadership โดยแบ่งตัวแปรต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของตัวแปรตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้คือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 294 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.979 แบ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน 7 ด้าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายระดับของภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างและการเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter และ Stepwise เพื่อศึกษาอิทธิพลและสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1.ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวม

ลำดับ	ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่าง ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการทำหายกระบวนกร	4.053	0.345	มาก
2	ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีส่วนร่วม	4.034	0.309	มาก
3	ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ	4.065	0.370	มาก
4	ด้านจำลองวิธีการ	3.852	0.346	มาก
5	ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ	3.839	0.422	มาก
ภาพรวม		3.969	0.113	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ ด้านการทำหายกระบวนกร ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีส่วนร่วม ด้านจำลองวิธีการ และด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ ตามลำดับ

2. ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวม

ลำดับ	การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการนำองค์กร	4.049	0.258	มาก
2	ด้านการวางแผนกลยุทธ์	4.043	0.341	มาก
3	ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.068	0.371	มาก
4	ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.065	0.312	มาก
5	ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	4.087	0.313	มาก
6	ด้านการจัดการกระบวนกร	4.075	0.324	มาก
7	ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	3.979	0.382	มาก
ภาพรวม		3.979	0.748	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการจัดการ

กระบวนการ ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ และด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ตามลำดับ

3.การวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบ (B) และสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน และการทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยวิธี Stepwise

Model	B	Std. Error	β	t	Sig.
(Constant)	2.392	.161		14.871	.000
ด้านการทำทนายกระบวนการ (x_1)	.128	.024	.291	5.377	.000
ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ (x_5)	.086	.019	.239	4.559	.000
ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ (x_3)	.075	.022	.182	3.475	.001
ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (x_2)	.072	.027	.147	2.661	.008
ด้านจำลองวิธีการ (x_4)	.060	.023	.137	2.642	.009

R=.529^e , R Square=.279 , Adjusted R Square=.267 F=22.328

** p < .01

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบ และสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานและการทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอยโดยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการทำทนายกระบวนการ ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และด้านการจำลองวิธีการ ตามลำดับ ซึ่งสามารถนำมาใช้อธิบายความแปรปรวนของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .267 ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถเรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ ด้านการทำทนายกระบวนการ ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และจำลองวิธีการ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแบบภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ร้อยละ 27.9

อภิปราย

1. ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการทำทนาย ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ และด้านจำลองวิธีการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีส่วนร่วมในการ

ทำงานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด โดยให้คำแนะนำและสนับสนุนเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมอบหมายงานและอำนาจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละระดับ ทำให้เกิดความรับผิดชอบและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐวิทย์ อัครพิมพ์วรา (2562) ที่พบว่า การให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ผู้บังคับบัญชาสามารถประสานให้ทุกคน ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน และมอบหมายงานสำคัญต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และงานวิจัยของ บัณฑิตา สิทธิพิงสากุล (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม ด้านการมอบอำนาจให้ผู้อื่นสามารถปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน และผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดี และให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รองลงมาคือผู้บริหารมีการมอบ อำนาจให้ผู้อื่นสามารถปฏิบัติงานได้ ผู้บริหารมีการสนับสนุนความร่วมมือและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และผู้บริหารมีการกระจายอำนาจข้อมูลให้ ผู้ตามมีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน

2. ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการจัดการกระบวนการ คือ ด้านที่มีระดับที่ดีที่สุด และตามด้วยด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำองค์กร ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาจเนื่องมาจากองค์กรมีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การกำหนดเป้าประสงค์ การชี้แนะ จูงใจ และสั่งการให้ งานสำเร็จ การประเมินผลตามแผนหรือตัวชี้วัด ไปจนถึงการสร้างสภาพพึงพอใจแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนงค์ แก้วนุช (2565) ที่ระบุว่า ด้านการบริหารกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีการบริหาร จัดการกระบวนการต่าง ๆ มีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ควบคุม และตรวจสอบหน้าที่ต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีกระบวนการทำงาน เทคโนโลยีและ บุคลากรที่สอดคล้องกันเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีญาญา ผันอากาศ และ สมใจ ภูมิพันธุ์ (2565) ที่พบว่า ด้านการจัดกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารที่เชื่อมโยงกระบวนการ และตัวบ่งชี้ความสำเร็จ เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ สถานศึกษามีการประเมินผลความคุ้มค่าคุ้มทุนของการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การลดค่าใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า องค์ประกอบทุกด้านของภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างซึ่งได้แก่ การทำหายกระบวนการ (X_1) และการจำลองวิธีการ (X_4) สามารถส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .529 ซึ่งตัวแปรทุกตัวองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ร้อยละ

ละ 27.9 ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้สามารถอธิบายได้อย่างมีหลักการในเชิงทฤษฎีและสอดคล้องกับงานวิชาการระดับสากลที่เกี่ยวข้อง ตามแนวคิดของ Cohen (1988) ซึ่งได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences ได้แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์เชิงพหุคูณศาสตร์ การวัดขนาดของผลกระทบ (effect size) สามารถใช้ค่า f^2 ซึ่งได้จากการคำนวณโดยสูตร $f^2 = R^2 / (1 - R^2)$ เมื่อคำนวณจากผลการวิจัยนี้ได้ค่า f^2 ประมาณ 0.387 ซึ่งอยู่ในระดับที่ Cohen จัดว่าเป็นขนาดใหญ่ แสดงให้เห็นว่าแม้ความแปรปรวนจะเกิดจากหลายปัจจัย แต่ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างก็มีอิทธิพลที่ชัดเจนและสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (Cohen, 1988) นอกจากนี้ หนังสือ Multivariate Data Analysis โดย Hair, et al. (2010) ยังได้กล่าวไว้ว่า ในการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ การที่โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ในระดับประมาณร้อยละ 20–30 ถือว่าเป็นสิ่งที่สามารถพบได้ทั่วไป และขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแปร รวมถึงบริบทขององค์กรและปัจจัยเชิงพหุคูณ ซึ่งมักซับซ้อนและมีตัวแปรแทรกซ้อนจำนวนมาก โดยเฉพาะเมื่องานวิจัยมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่เป็นนามธรรม เช่น ภาวะผู้นำหรือคุณลักษณะขององค์กร ด้วยเหตุนี้ ผลการวิจัยที่ได้จึงสะท้อนถึงความสอดคล้องกับแนวคิดและเกณฑ์การวิเคราะห์เชิงสถิติที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประกอบการตัดสินใจและพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้:

การประยุกต์ใช้แนวคิดภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่าง (Exemplary Leadership) กับบริบทของโรงเรียนไทยระดับประถมศึกษา งานวิจัยนี้ได้พิสูจน์ว่าทฤษฎีภาวะผู้นำของ Kouzes and Posner สามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมในบริบทของการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษา สพป.เลย เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมและสภาพบริหารจัดการที่แตกต่างจากประเทศต้นแบบของทฤษฎี

การเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้นำกับแนวคิด “องค์กรสมรรถนะสูง” (High-Performance Organization) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การทำทนายกระบวนกร การบำรุงขวัญและกำลังใจ การปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ การสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการจำลองวิธีการ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูงอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการเชิงภาวะผู้นำเป็นกลไกสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนในยุคปัจจุบัน

การพัฒนาเครื่องมือวัดภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างในบริบทของการศึกษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นสูง (0.979) แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการนำไปพัฒนาเป็นเครื่องมือประเมินตนเองของผู้บริหารโรงเรียนไทย หรือใช้ประกอบการประเมินสมรรถนะในระบบราชการ

สมการพยากรณ์ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงจากภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การได้มาซึ่งสมการพยากรณ์เชิงปริมาณถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะในด้านการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

สรุป

1. ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการท้าทายกระบวนการ และด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ตามลำดับ

2. ระดับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือ ด้านการจัดการกระบวนการ และด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และอิทธิพลของตัวแปร พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.529 ($R = 0.529$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงได้ร้อยละ 27.9 ($R^2 = .279$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูง เรียงลำดับตามความสำคัญ (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน) ได้แก่ ด้านการท้าทายกระบวนการ (X_1) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบำรุงขวัญและกำลังใจ (X_5), ด้านปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติ (X_3), ด้านสร้างแรงบันดาลใจให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_2) และด้านการจำลองวิธีการ (X_4) ตามลำดับ

4. ผู้วิจัยได้พัฒนาสมการพยากรณ์การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (Y) จากตัวแปรภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างดังนี้:

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ:

$$\hat{Y} = 2.392 + 0.128(X_1) + 0.086(X_5) + 0.075(X_3) + 0.072(X_2) + 0.060(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน:

$$\hat{Z} = 0.291(X_1) + 0.239(X_5) + 0.182(X_3) + 0.147(X_2) + 0.137(X_4)$$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

1. ด้านการนำองค์กร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรกระจายอำนาจให้กับฝ่ายหรือบุคลากรต่าง ๆ รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจในการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้บริหารควรจะมีการกระจายอำนาจให้กับฝ่ายหรือบุคลากรต่าง ๆ รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจในการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องหรือรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารควรมีคาดการณ์และการวางแผนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคตในด้านต่าง ๆ อย่างรอบครอบและสมบูรณ์

3. ด้านการมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรรับฟังความต้องการ ความคาดหวัง ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการเปิดรับฟังความต้องการ ความคาดหวัง ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นรูปธรรมและความชัดเจนให้มากยิ่งขึ้น

4. ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรนำผลการปรับปรุง มาใช้ในการจัดการสารสนเทศ จัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรม ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการนำผลการดำเนินงาน มาปรับปรุง และใช้ในการจัดการสารสนเทศ จัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรมให้มากยิ่งขึ้น

5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรจัดระบบการบริหารงานที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการจัดระบบการบริหารงานองค์กร มีการแบ่งหน้าที่ แบ่งฝ่าย ให้มีรูปแบบที่ชัดเจนให้มากยิ่งขึ้น

6. ด้านการจัดการกระบวนการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรมีวิธีการกำหนดและจัดการกระบวนการ เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ และเพื่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ผู้บริหารควรมีวิธีการกำหนด การจัดการกระบวนการ เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ และเพื่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์กรสรุปผลด้านการพัฒนาองค์กรจากตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้มีการสรุปผลด้านการพัฒนาองค์กรจากตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในการบริหารจัดการและปรับปรุงองค์กรในอนาคตให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างด้านการปล่อยให้ผู้อื่นปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ควรมีการศึกษารูปแบบการกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2. จากผลการวิจัย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 พบว่า ด้านการทำทนายกระบวนการส่งผลสูงสุด ดังนั้น ควรมีการศึกษากการพัฒนาสมรรถนะการทำทนายกระบวนการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- จำนงค์ แก้วนุช. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาขนาดใหญ่ในอำเภอบ้านด่านลานหอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1), 55-56
- ชัยวัฒน์ เฟื่องภูม. (2564). คุณลักษณะองค์กรสมรรถนะสูง ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 16(2), 123-133.
- บัณฑิตา สิทธิพิงศกุล. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562 (เล่มที่ 136). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- รัฐวิชัย อัครพิมพ์วรา และ ดวงพร พุทธวงศ์. (2563). ภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหาร และการรับรู้บรรยากาศขององค์กรที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกรมการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทหารเรือ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์. 3(2), 3-13.
- ศรีบุญญา ผันอากาศ และ สมใจ ภูมิพันธุ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. 13(1), 52-63.
- ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ. (2563). HR การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล. วารสารการบริหารคน. <https://www.khonatwork.com/post/digital-economy-digital-hr>,
- Cohen, J. (1988). Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences (2nd ed.). Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Hair, J. F. Jr., Black, W. C., Babin, B. J. and Anderson, R. E. (2010). Multivariate Data Analysis. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2017). The leadership challenge. San Francisco, CA: Jossey-Bass